

หลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
กิจกรรมนักเรียน

โรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

วิสัยทัศน์

พันธกิจ

วัตถุประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน /คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สาระการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา /ผลการเรียนรู้

โครงการสอนรายวิชา

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การวัด-ประเมินผล

ภาระงาน/ชิ้นงาน (ที่ใช้ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ 293/2551 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 11 กรกฎาคม 2551 กำหนดให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แบ่งการศึกษาเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้นทักษะ พื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้ง ด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัด และความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพส่วนตน มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำรงชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) เป็นระดับการศึกษาที่มุ่งเน้น การเพิ่มพูนความรู้และทักษะ เฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ มีทักษะ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนและประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ ครอบคลุมรวมของการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็น
มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก
ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะ
พื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตน
ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้
เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและ
การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑. กิจกรรมแนะแนว
๒. กิจกรรมนักเรียน
๓. กิจกรรมเพื่อสังคม

คุณภาพของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นจัดให้ผู้เรียนปีละ 120 ชั่วโมง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดให้ผู้เรียนปีละ 360 ชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 3 ลักษณะ

ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน(ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ นักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม) และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งกิจกรรมเพื่อสังคมฯ เป็นกิจกรรมตามความสนใจของผู้เรียนที่จะทำ เพื่อบุคคลอื่น สังคม ชุมชน เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ

ระดับประถมศึกษา รวม 6 ปี ให้ได้จำนวน 60 ชั่วโมง , ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น(3 ปี) จำนวน 45 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย(3 ปี) จำนวน 60 ชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงของกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมฯ ที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางฯ สถานศึกษาอาจจะจัดเป็นกิจกรรม สอดแทรกในรายวิชาต่าง ๆ(วิชาพื้นฐาน และวิชาเพิ่มเติม) หรือในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือจัดนอกเวลาก็ได้ โดยต้องมีหลักฐานการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมของผู้เรียน ครบจำนวนชั่วโมงตามที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนด ซึ่ง สถานศึกษาจะจัดให้มีทุกปี หรือทุกภาคเรียน หรือเป็นบางปี บางภาคเรียน ก็ได้ แต่ต้องมีจำนวนชั่วโมงครบตามที่หลักสูตร แกนกลางฯ กำหนด

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเอง ได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียนได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา แก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว 40 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (ระดับประถมศึกษา)

แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว

1. สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจและธรรมชาติของผู้เรียน
2. ศึกษาวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนที่ได้จากการสำรวจ
3. กำหนดสัดส่วนสาระของกิจกรรมในแต่ละด้าน
4. กำหนดแผนการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว
5. การจัดทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรม
6. ปฏิบัติตามแผน วัดและประเมินผล และสรุปรายงาน

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ไม่เห็นแก่ตัว มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์

2.1 กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์เพื่อการอยู่ร่วมกันให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1. ลูกเสือสำรอง	ชั้นประถมศึกษาปีที่1-3
2. ลูกเสือสามัญ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด 40 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (ระดับประถมศึกษา)

แนวการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

- 1. คำปฏิญาณและกฎ** ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎ ของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับให้” ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้
- 2. เรียนรู้จากการกระทำ** เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานอยู่กับการกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่างๆด้วยตนเองได้ และท้าทายความสามารถของตนเอง
- 3. ระบบหมู่** เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น
- 4. การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน** ฝึกความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ด้วยการใช้นิยลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือแห่งโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุด
- 5. การศึกษาธรรมชาติ** คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใสตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์ หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่เสนาหาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้วก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ
- 6. ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม** กิจกรรมต่างๆที่จัดให้เด็กทำ ต้องให้มีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้น อยากที่จะทำและวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนาน การแข่งขันกันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี
- 7. การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่** ผู้ใหญ่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็กเพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไปทั้งคู่มิมีความต้องการซึ่งกันและกันเด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เองก็

ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

กิจกรรมชุมนุม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนรวมกลุ่มกันจัดขึ้นตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ความชำนาญ ประสบการณ์ ทักษะ เจตคติเพื่อพัฒนาตนเองตามศักยภาพนักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม 40 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (ระดับประถมศึกษา)

แนวการจัดกิจกรรมชุมนุม

1. สำรวจความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม
2. ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน
3. มีครูที่ปรึกษา ชุมนุม ชมรม
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม
5. ครูที่ปรึกษากิจกรรมประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินผล

(หมายเหตุ สามารถระบุชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเลือกเรียน หรือชื่อกิจกรรมชุมนุมที่ โรงเรียนจัดให้มี)

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัครเพื่อช่วย ขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

นักเรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ 10 ชั่วโมงต่อปีการศึกษา (ระดับประถมศึกษา)

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ
2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ โครงการ หรือกิจกรรม
3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น

คำอธิบายรายวิชา

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๖

เวลา ๑๒๐ ชั่วโมง

ศึกษา ค้นคว้า สังเกต สำรวจ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ฝึกปฏิบัติ อภิปรายผล เรียนรู้ และพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนซึ่งได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ- เนตรนารี กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ที่ดี มีความขยันหมั่นเพียรและเห็นคุณค่าของการฝึกฝน เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถนำสิ่งที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม และใช้ในการศึกษาเรียนรู้และพัฒนาตนเองต่อไป

ขอบข่ายกิจกรรม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๓ ลักษณะ มีขอบข่ายที่กำหนดตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ ดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

๒. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษา และท้องถิ่น ประกอบด้วย

๒.๑ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร

๒.๒ กิจกรรมชุมนุม ชมรม

๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยึดหลักการบูรณาการ และสนองตามความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เฉพาะกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์จัดโดยสอดแทรกในกิจกรรมแนะ

แนวและกิจกรรมนักเรียน กำหนดเวลาทุกระดับชั้นเรียน ๆ ละ ๑๐ ชั่วโมงต่อปีการศึกษา เน้นลักษณะ
กิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะ ความสามารถในการปฏิบัติได้ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสำรอง)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

พิธีเปิด ปิดประชุมกอง ดำเนินการตามการระบวนการของลูกเสือ เตรียมลูกเสือสำรองนิยาย
เรื่องเมาคลี ประวัติการเริ่มกิจกรรม การทำความเคารพเป็นหมู่ (แกรนฮาวล์) และรายบุคคล การจับมือ
ซ้าย ระเบียบแถวเบื้องต้น คำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือสำรองโดยจัดกิจกรรม ให้ศึกษา
วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการ จัดการปฏิบัติกิจกรรมปิดประชุมกอง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติ
พจน์ของลูกเสือสำรอง มีนิสัยในการสังเกต จดจำ มีความร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์
สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงาน และอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้ มี
ความสนใจการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.1 – ป.3)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ลูกเสือสำรอง
เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	ประวัติการเริ่มกิจการลูกเสือ	3
2	ประโยชน์ของลูกเสือ	2
3	เครื่องแบบลูกเสือ	3
4	นิทานแมคลี	8
5	ระเบียบแถว	6
6	การทำความเคารพเป็นรายบุคคล	4
7	การทำความเคารพเป็นหมู่	8
8	ประวัติการจับมือ	4
9	รหัสลูกเสือ	4
	รวมทั้งสิ้น	40

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสำรอง)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

พิธีเปิด ปิดกองชุมกอง ดำเนินตามกระบวนการของลูกเสือ รักษาความสะอาดของ ร่างกาย การดูแลสุขภาพจากโรคภัย การปฐมพยาบาลแผลขนาดเล็ก ความสามารถในเชิงทักษะ สถานที่ให้บริการที่สำคัญในท้องถิ่น การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ การค้นหาธรรมชาติ ความปลอดภัย การบริการ ธรรมชาติไทย ธงลูกเสือโลกและธงประเทศต่างๆ การฝีมือ กิจกรรมกลางแจ้ง และการบันเทิง การผูกเงื่อน กฎและ คำปฏิญาณของลูกเสือสำรองโดยจัดกิจกรรม ให้ศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติ กิจกรรมตามฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปผลการจัดการปฏิบัติกิจกรรมปิดประชุมกอง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือสามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือสำรอง มีนิสัยในการสังเกต จดจำ มีความร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.1 – ป.3)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ลูกเสือสำรอง
 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	การรักษาความสะอาดของร่างกาย	3
2	การหายใจโรคหวัด	3
3	การปฐมพยาบาลบาดแผลขนาดเล็ก	3
4	ความสามารถเชิงทักษะ	3
5	สถานที่ที่ให้บริการที่สำคัญในท้องถิ่น	3
6	การขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่	3
7	การค้นหาธรรมชาติ	2
8	ความปลอดภัย	3
9	บริการ	2
10	ธงชาติไทย ธงคณะลูกเสือโลกและธงประจำชาติต่างๆ	3
11	การฝีมือ	3
12	กิจกรรมกลางแจ้งและการบันเทิง	3
13	การผูกเงื่อน	3
14	กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	3
	รวมทั้งสิ้น	40

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสำรอง)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

พิธีเปิด ปิดประชุมกอง ดำเนินตามกระบวนการของลูกเสือ การอนามัย ความสามารถเชิงทักษะ การสำรวจ การค้นหาธรรมชาติ ความปลอดภัย การบริการ ธงและระแะเทศต่างๆ การฝีมือ กิจกรรมกลางแจ้งและการบันเทิง การผูกเงื่อน กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรองโดยจัดกิจกรรม ให้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปการจัดการปฏิบัติกิจกรรม ปิดประชุมกอง

เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจกิจกรรมลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือสำรอง มีนิสัยในการสังเกต จดจำ มีความร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.1 – ป.3)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ลูกเสือสำรอง
 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	อนามัย	3
2	ความสามารถในเชิงทักษะ	3
3	การสำรวจ	3
4	การค้นหาธรรมชาติ	2
5	ความปลอดภัย	3
6	บริการ	3
7	การฝีมือ	2
8	กิจกรรมกลางแจ้ง	6
9	การบันเทิง	3
10	ธงชาติไทย ธงคณะลูกเสือโลกและธงประจำชาติต่างๆ	6
11	การผูกเงื่อน	3
12	กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	3
	รวมทั้งสิ้น	40

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสามัญ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

พิธีเปิด ปิดประชุมกอง ดำเนินตามกระบวนการของลูกเสือ ลูกเสือสำรองดาวดวงที่ 3 การ
อนามัย ความสามารถเชิงทักษะ การสำรวจ การค้นหาธรรมชาติ ความปลอดภัย การบริการ ชงและประเทศ
ต่างๆ การฝึกมือ กิจกรรมกลางแจ้ง การบันเทิง การผูกเงื่อน คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือสำรอง โดยจัด
กิจกรรม ให้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปลผล การจัดการปฏิบัติ
กิจกรรมเปิดประชุมกอง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจกิจกรรมลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์
ของลูกเสือสำรอง มินิสัยในการสังเกต จดจำ มีความร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์สุจริต
อดทน ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสนใจ
ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.4 – ป.6)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ลูกเสือสามัญ
 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	การอนามัย	3
2	ความสามารถในเชิงทักษะ	3
3	การสำรวจ	3
4	การค้นหาธรรมชาติ	3
5	ความปลอดภัย	3
6	บริการ	4
7	ธงและประเทศต่างๆ	3
8	การฝีมือ	3
9	กิจกรรมการแจ้ง	4
10	การผูกเงื่อน	3
11	การบันเทิง	4
12	กฎและคำปฏิญาณของลูกเสือสำรอง	4
	รวมทั้งสิ้น	40

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสามัญ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

พิธีเปิด ปิดประชุมกอง ดำเนินตามกระบวนการลูกเสือ การรู้จักดูแลตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ทักษะในทางวิชาลูกเสือ งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ ระเบียบแถว นักเลียงสัตว์เล็ก นักรวายน้ำ นักสังเกตและจำ นักธรรมชาติ โดยจัดกิจกรรมให้ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน เน้นระบบหมู่ สรุปการจัดการปฏิบัติกิจกรรมเปิดประชุมกอง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือ สามารถปฏิบัติตามคำปฏิญาณ กฎและคติพจน์ของลูกเสือสำรอง มีนิสัยในการสังเกต จดจำ มีความร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้ตามที่ดีทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีความสนใจในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.4 – ป.6)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลูกเสือสามัญ
 เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	การรู้จักดูแลตนเอง	3
2	การช่วยเหลือผู้อื่น	2
3	การเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ	3
4	การทักษะในทางวิชาลูกเสือ	4
5	งานอดิเรกและเรื่องน่าสนใจ	1
6	คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ	1
7	ระเบียบแถว	2
8	นักเลี้ยงสัตว์เล็ก	6
9	นักว่ายน้ำ	6
10	นักสังเกตและจำ	6
11	นักธรรมชาติศึกษา	6
	รวมทั้งสิ้น	40

คำอธิบายสาระการเรียนรู้
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ลูกเสือสามัญ)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เปิดประชุมกอง ดำเนินตามกระบวนการของลูกเสือและจัดกิจกรรมโดยให้ศึกษา วิเคราะห์
วางแผน ปฏิบัติกิจกรรมตามฐาน โดยเน้นระบบหมู่สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม ปิดการ ประชุมกอง
ในเรื่อง

ลูกเสือเอก การพึ่งตนเอง การบริการ การผจญภัย วิชาการของลูกเสือ ระเบียบแถว
หมายเหตุ เมื่อผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและผ่านการทดสอบแล้ว จะได้รับเครื่องหมายลูกเสือตรี
ลูกเสือโท และลูกเสือเอก ตามลำดับ

เพื่อให้มีความเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือสามัญ สามารถปฏิบัติคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของ
ลูกเสือ มีความรู้ร่าเริงแจ่มใส มีระเบียบวินัย ประหยัดซื่อสัตย์สุจริต อดทน เสียสละ ช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น
ได้ สนใจและอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำหรับวิชาพิเศษ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยปกครองหลักสูตรและวิชา
พิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525

หน่วยการเรียนรู้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ช่วงชั้น ป.4 – ป.6)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ลูกเสือสามัญ
เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชม.)
1	การพึ่งตนเอง	3
2	การบริการ	2
3	การผจญภัย	4
4	วิชาการของลูกเสือ	12
5	ระเบียบแถว	5
6	ผู้ให้การปฐมพยาบาล	3
7	วิชาชาวค่าย	3
8	นักผจญภัยในป่า	3
9	นักกรีฑา	2
10	ผู้ประกอบการอาหาร	3
	รวมทั้งสิ้น	40

ชุมนุมเสริมสร้างทักษะชีวิต (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 –6)

จุดประสงค์

1. ให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ เกิดทักษะชีวิต
2. ให้นักเรียนมีความสามารถนำความรู้ สู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้
3. ให้นักเรียนให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีความสุขจากการเรียนรู้
4. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา และการมีสัมมาคารวะ อันเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

กิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์จุดประสงค์ของชุมนุม
2. รับสมัครสมาชิกชุมนุม
3. ดำเนินการกิจกรรมชุมนุม
 - ประชุมเพื่อเลือกหัวหน้าชุมนุม รองหัวหน้าชุมนุม และตำแหน่งอื่นๆ
 - ประชุมปรึกษาวางแผนการจัดกิจกรรม
 - จัดกลุ่มสมาชิกเพื่อประกอบกิจกรรมต่างเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต เช่นการประกอบ

อาหาร การทำงานบ้าน การมีทักษะความสามารถพิเศษต่างๆ

- สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม
4. ประเมินผลกิจกรรม
 5. รายงานผลการจัดกิจกรรม

ชุมนุมเสริมทักษะทางวิชาการ (ชั้น ป.1-ป.6)

จุดประสงค์

1. เพื่อฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนเพื่อการสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน
2. เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ
3. เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนรู้
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

กิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์ชุมนุม
2. รับสมัครสมาชิกชุมนุม
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุม
 - วางแผนดำเนินกิจกรรม
 - ประเมินความต้องการของสมาชิก
 - ทดสอบทักษะทางวิชาการ
 - ฝึกทักษะทางวิชาการตามความสามารถ ความถนัด
 - ประเมินผล
 - สรุปผลการจัดกิจกรรม
4. ประเมินผลกิจกรรมชุมนุม
5. รายงานผลการจัดกิจกรรม

ชุมนุมเสริมสร้างทักษะด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา (ชั้น ป.1 – ป.6)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะทางด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬา
2. เพื่อให้นักเรียนเล่นดนตรีไทย และดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน และกีฬาตามความถนัดได้
3. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะด้านศิลปะ
4. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการแสดง การกีฬา ขั้นพื้นฐาน
5. เพื่อให้นักเรียนนำความรู้ทางด้านศิลปะ, ดนตรี นาฏศิลป์และกีฬาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์จุดประสงค์ของชุมนุม
2. รับสมัครสมาชิกชุมนุม
3. ดำเนินการกิจกรรมชุมนุม
 - ประชุมเลือกตั้งประธานชุมนุม
 - ทดสอบความสามารถของสมาชิก
 - ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ (การแสดง) และกีฬา
 - ฝึกทักษะทางด้านศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ และ กีฬา
 - จัดการแสดงของชุมนุม
4. ประเมินผลกิจกรรมชุมนุม
5. รายงานผลกิจกรรมชุมนุม